

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Splitu
Porinova 2, Split

Klasa: 612-08/17-01/1727
Urbroj: 532-04-02-15/3-17-2

REPUBLICA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
KONZERVATORSKI ODJEL U SPLITU
PORINOVA 2, SPLIT

09.06.17.

402-04/16-01/02

Ur.br. 532-04-02-17-0034

Split, 6. lipnja 2017. g.

GRAD SUPETAR

**Nikša Paviškov, voditelja Odsjeka za
izgradnju, prostorno uređenje i zaštitu okoliša
Vlačica 5
21400 Supetar**

Predmet: Škrip – projektni zadaci za kulturna dobra u Škripu, očitovanje

Zaprimili smo Vaš zahtjev za očitovanje na koncept projektnih zadataka za niz kulturnih dobara u Škripu te se očitujemo kako slijedi. Napominjemo da u arhitektonskoj planoteci KO Split postoji snimak postojećeg stanja kaštela Cerineo i kaštela Radojković iz 70-tih godina, koji je izrađen prilikom uređenja Muzeja otoka Brača te projektna dokumentacija iz tog vremena. Za zgradu župnog dvora, koja može imati radni naslov depandansa Muzeja otoka Brača, jer pored iseljeničke uključuje više zbirki, nedavno je izrađen arhitektonski snimak postojećeg stanja i glavni projekt obnove (Hrvatski restauratorski zavod, Služba za nepokretnu baštinu). Za crkvu sv. Ivana i crkvu sv. Ante nemamo arhitektonsku dokumentaciju, a za župnu crkvu sv. Jelene izrađen je snimak krovništva prilikom radova 80-tih godina. Za uređenje „pješačkih zona“ odnosno pješačkih i javnih prostora unutar zaštićene ruralne jezgre naselja Škrip (Z- 6317) prihvaćene su smjernice iz Konzervatorske podloge zaštićene jezgre naselja Škrip koju je Hrvatski restauratorski zavod izradio 2016. godine s novom geodetskom podlogom naselja i identifikacijskim karticama.

Za izradu arhitektonske dokumentacije postojećeg stanja i izradu glavnog i izvedbenog projekta sanacije projektant treba imati ovlaštenje Ministarstva kulture za dokumentiranje i projektiranje radova na nepokretnom kulturnom dobru prema čl. 2. st. 1. toč. 2. i 3. Pravilnika o uvjetima za fizičke i pravne osobe radi dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 74/03, 44/10). Svi arhitektonski snimci trebaju sadržavati tlocрте, karakteristične presjeke i pročelja te podgled ako se radi o svodovima, sa strukturom zidova, oštećenjima i deformacijama, arhitektonskom plastikom, te svim elementima okvira vrata i prozora u mj. 1:50 i mj. 1:20. Snimci trebaju biti predani kotirani i nekotirani na klasičnom analognom mediju (folija) i u digitalnom obliku (pdf i dwg formatu). Što se tiče konzervatorsko-restauratorskih istraživanja na žbuci, naliču zidova, preparaciji i osliku greda na drvenim stropovima (primjerice kaštel Cerineo) treba angažirati konzervatore-restauratore s ovlaštenjem Ministarstva kulture za navedena istraživanja, a za arheološki nadzor ili arheološka istraživanja pravne ili fizičke osobe koje posjeduju ista ovlaštenja. Napominjemo da za takve radove treba uputiti zahtjev ovom konzervatorskom odjelu koji za njih izdaje prethodno odobrenje. Obvezna je suradnja s nadležnim Konzervatorskim odjelom u Splitu, suradnja kroz izradu projektne dokumentacije i konačno odobrenje na istu.

Crkva sv. Ivana (Z-5774)

Crkva sv. Ivana zapadnom stranom leži na obodnom gradinskom zidu prapovijesnog naselja. Vjerojatno je zbog različitog temeljenja crkve došlo do velikih statičkih deformacija koje su preventivno sanirane zategama što nije trajno rješenje konstrukcije. Prilikom radova treba arheološki istražiti pojas bedema, dokumentirati ga te izraditi prijedlog sanacije temelja (megalitskog zida). Prije izrade projekta treba istražiti žbuku s eventualnim naličjem i posvetnim križevima, a ovlaštenu konzervator-restaurator u izvješću treba predložiti način konzervacije i prezentacije žbuke u interijeru. Svakako treba dokumentirati trag krsnog zdenca na istočnom zidu te ga prezentirati u konačnici žbukom drugog tona. Projekt rasvjete treba izraditi prema konzervatorskim smjernicama i mjerama zaštite, a sigurnosni sustavi nisu potrebni u crkvi sv. Ivana. Interijer treba sadržavati najnužniji namještaj za funkciju mrtvačnice. Postojeći kameni pločnik sa nadgrobnim pločama treba restaurirati i fugirati u vapnenom mortu.

Kaštel Cerineo (Z-1404)

U kaštelu Cerineo treba provesti detaljna konzervatorsko-restauratorska istraživanja i izraditi konzervatorski elaborat sa detaljnim arhitektonskim snimkom postojećeg stanja. Elaboratom se treba utvrditi povijesni razvoj, izvorni raspored prostorija, oslik drvenih greda i nalič na zidovima. Takve radove može izvoditi pravna ili fizička osoba koja ima dopuštenje Ministarstva kulture za istraživanje i proučavanje nepokretnog kulturnog dobra (čl. 2. st. 1., toč. 1.).

Kaštel Radojković – Muzej otoka Brača (Z-5003)

Sklop Radojković je dobio muzejsku namjenu kasnih 70-tih godina. Svakako je nužna rekonstrukcija drvene međukatne konstrukcije, rekonstrukcija rasvjete, postavljanje cjelovitog sigurnosnog sustava (protuprovala, vatrodjavanja, videonadzor) kao i razmotriti mogućnost izvedbe sanitarnog čvora za zaposlenike. Pod dvorišta je popločan, a eventualne probleme u odvodnji treba riješiti. Prijedlog za postavljanje grijanja, hlađenja i ventilacije je prilično diskutabilan u muzejskom postavu prizemlja koji objedinjuje antičku prostoriju u sklopu kule, tradicijsku gradnju u kamenu koja funkcionira kao totalni prostor sa otvorenim prostorom stubišta. Decentna obnova vitrina i legendi ne treba mijenjati izvornu koncepciju muzejskog postava.

Zgrada župnog dvora (u sklopu Z-6317)

Uređenjem zgrade župnog dvora stvorit će se nove prostorne mogućnosti za djelovanje Muzeja otoka Brača kroz prezentaciju bogatih zbirki (arheološku, iseljeničku, polivalentna dvorana, arhiv, depot) i druge aktivnosti (predavanja, promocije, radionice) pa je ovaj projekt zapravo depandansa postojećeg muzeja koji se integrira u život Škripa. Za zgradu je izrađen glavni projekt obnove kao i za postojeću prizemnicu u dvorištu.

Crkva sv. Ante (u sklopu Z-6317)

Crkva sv. Ante s ostacima zgrade na zapadnoj strani bila je u funkciji neadekvatnog muzejskog depota iako je po svojim odlikama i prostornim mogućnostima prikladna za druge vidove kulturne djelatnosti (izložbe, prezentacije). Prije uređenja potrebno je provesti konzervatorsko-restauratorska istraživanja žbuke, što će pružiti potrebne smjernice za projekt prezentacije koji mora biti u skladu s mjerama zaštite.

Crkva sv. Jelene Križarice (Z-1559)

Nakon izrade dokumentacije postojećeg stanja potrebno je izraditi prijedlog radova u kojem treba predvidjeti restauratorski tretman klesanih dijelova zida u unutrašnjosti i na pročelju crkve. Nakon izvedbe nove el. instalacije žbukane dijelove zida u glavnom brodu, stropu i svetištu treba tretirati finom završnom žbukom u teksturi i tonu prema izboru konzervatora. Treba predvidjeti uklanjanje betonskih stepenica pjevališta i projektirati primjereno rješenje prema nekadašnjem izvornom stanju. Pločnik crkve je neophodno restaurirati u skladu s mjerama zaštite.

U unutrašnjosti crkve treba restaurirati postojeće drvene oltare među kojima su najbolji primjerci s početka 17. st. Sakristijski ormar, danas u prizemlju zvonika, je raritetan primjerak drvorezbarstva na Braču i u programu je djelatnosti Hrvatskog restauratorskog zavoda za 2018. godinu. Drvene klupe je potrebno restaurirati i eventualno izraditi nekoliko novih po istom predlošku.

Za zvonik je nužno izraditi projekt konstruktivne sanacije, predvidjeti restauraciju oštećenih kamenih elemenata i ispitati konstrukciju zvona. Zid šematorija treba rekonstruirati prema postojećem stanju i popraviti pločnik što je obaveza investitora koji je u dogovoru s mjesnim odborom i župom privremeno demontirao postojeći zid na jugozapadu.

Pješačke zone (u sklopu Z-6317)

Pješačke zone u naselju tretiraju se na različite načine prema izvornom načinu: primjenom stabilizatora tla (minerali, epoksidi), kameni rubnjaci s regulacijom odvodnje, bijeli asfalt, tradicijsko opločenje (kaldrma) i postavljanje kamenih ploča „na nož“. Dijelove žive stijene ne pokrivati već ih treba uskladiti sa okolnom obradom tla uz blage prijelaze s kaldrme na stijenu. Škrip je iznimni primjer umijeća suhozidne gradnje koje je zaštićeno kao nematerijalna kulturna baština, pa sve ogradne suhozide, međe, kamene košnice i pločnike treba obnoviti u istoj tehnici. Istaknute denivelacije terena koji nisu riješene rampama poput stepeništa u začelju crkve sv. Jelene, a koje se spušta prema župnoj kući i crkvi sv. Ante treba obnoviti na tradicijski način uz osnovne sigurnosne uvjete. Ranokršćanski križ na prvom gazištu sačuvati na mjestu.

Na poljani između kaštela Cerineo i župne crkve, koja je primjer izduženog trga u središtu naselja, je izvanredno mjesto za izlaganje sarkofaga. Oni su karakteristični za kamenarsku proizvodnju kasne antike u kamenolomima u okolici Škripa, te naknadno korišteni kao kamenice za ulje. Ne treba im davati posebni značaj niti ih uzdizati na postamentima. Kvalitetno su prezentirani u središtu poljane u hortikulturnom okruženju. Za recentne spomenike treba formirati park skulpture izvan zaštićene cjeline Škripa i izmjestiti novopostavljene „Ruke“ jer ne pripadaju ambijentu starog dijela naselja.. Postojeći projekt rasvjete naselja je izrađen u dogovoru sa konzervatorima i treba ga nastaviti na diskretan način. Svakako treba spriječiti neželjene efekte koji bi mogli pretjerano naglasiti ili deformirati izgled pojedinih spomenika u naselju.

Za lokvu istočno od kaštela Radojković ne preporuča se izvedba cirkulacijske pumpe već redovito čišćenje i održavanje.

Vidikovac treba dovršiti istim načinom zidanja, poduzeti adekvatne mjere za siguran pristup posjetiocima.

Sva kopanja ispod površine tla zadiru u arheološku zonu pa ih treba izvoditi uz arheološki nadzor i uz posebne uvjete službe zaštite. Preporučamo čišćenje poteza suhozidnog bedema istočno od groblja sa ulaznim dijelom (Vratca) gdje se spušta stari put za Dol. Treba prezentirati perimetar najstarijeg dijela Škripa od kaštela Radojković do crkve sv. Ivana i položaja Vratca.

Sanitarni čvor (u sklopu Z-6317)

Za preuređenje sanitarnog čvora u postojećim prizemnicama na ulazu u stari Škrip treba dovršiti projektnu dokumentaciju i dostaviti je na suglasnost kao i gore navedenu dokumentaciju u nadležni Konzervatorski odjel.

Pročelnik:

dr. sc. Radoslav Bužančić

Dostaviti

1. Naslovu
2. Pismohrana